

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยทั้งหมด คือ ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1.1 ผู้นิเทศ คือ ผู้บริหาร หรือครูผู้สอนที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 96 โรงเรียน จำนวน 170 คน

1.1.2 ผู้รับการนิเทศ คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดหนองคาย จำนวน 1,598 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง R.V.Krejcie และ D.W.Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 ผู้นิเทศ จำนวน 170 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน

1.2.2 ผู้รับการนิเทศ จำนวน 1,598 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน ตามจำนวนโรงเรียนและครูในแต่ละโรงเรียน ดังแสดงกลุ่มตัวอย่างตามตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนโรงเรียน จำแนกตามสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ / กิ่งอำเภอ

ที่	สำนักงาน การประถมศึกษา	จำนวน โรงเรียน	ผู้นิเทศ		ผู้รับการนิเทศ	
			ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1.	อำเภอเมืองหนองคาย	9	20	16	229	31
2.	อำเภอเซกา	10	18	14	191	34
3.	อำเภอโซ่พิสัย	8	14	10	117	24
4.	อำเภอบ้านบ่อ	7	10	7	124	21
5.	อำเภอบึงกาฬ	9	14	10	121	27
6.	อำเภอโพนพิสัย	8	16	11	154	24
7.	อำเภอศรีเชียงใหม่	2	4	2	35	12
8.	อำเภอสังคม	5	7	5	60	15
9.	อำเภอพรเจริญ	6	11	7	95	18
10.	อำเภอปากคาด	4	6	4	47	12
11.	อำเภอบึงโขงหลง	6	10	7	78	21
12.	อำเภอศรีวิไล	6	12	8	81	18
13.	อำเภอบุ่งคล้า	1	2	1	23	5
14.	อำเภอสระใคร	4	6	3	74	12
15.	กิ่งอำเภอรัตนวาปี	4	6	3	61	12
16.	กิ่งอำเภอเฝ้าไร่	6	12	8	76	18
17.	กิ่งอำเภอโพธิ์ตาก	1	2	2	32	6
รวม		96	170	118	1,598	310

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถาม สภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีของ นายพิสิฐ ทวีภาณูจน์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 60 ข้อ คำถาม ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในมาก
- 3 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในน้อย
- 1 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย จำนวน 65 ข้อ

2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการและเหตุผลและแนวคิด จากเอกสาร ตำรา บทความเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน

2. ใช้แบบสอบถามในลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมหลักการและขอบเขตของการวิจัย คือ กรอบแนวคิดงานนิเทศภายในโรงเรียนของ Harris จำนวน 10 ด้านซึ่งนำมาใช้ในการวิจัยเพื่อความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือเพื่อความถูกต้องและเหมาะสม

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อ 3 เสนอผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อพิจารณาแนะนำ การแก้ไขวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงในด้านโครงสร้าง (Construct Validity) ด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านการใช้ภาษาและด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข จำนวน 3 ท่าน คือ

4.1 นายควน ผิวเหลือง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 9 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14

4.2 นางเจตนา ชัยชิต ศึกษาานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย

4.3 นางสาวกาญจนา วงษ์สุวรรณ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14 จังหวัดหนองคาย

5. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ แก้ไขแล้วปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองอุดรธานี จำนวน 22 คน จาก 22 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกุมภวาปี จำนวน 8 คน จาก 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 30 คน จาก 30 โรงเรียน

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมตามวิธีของ เพียร์สัน (Pearson's Simple Item-total Correlation)

7. นำเครื่องมือที่ได้จากการทดลองใช้ เสนอผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอทุกแห่ง จังหวัดหนองคาย
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2546 ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2546
5. ผู้วิจัยเดินทางไปปรับแบบสอบถามตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ ที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตั้งอยู่ เพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนตามระยะเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 428 ฉบับ และเป็นฉบับสมบูรณ์สามารถนำวิเคราะห์ได้ทั้งสิ้นจำนวน 428 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดในการวิเคราะห์จากแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ผู้วิจัยได้กำหนดการตัดสินใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคายที่เป็นภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของการนิเทศแต่ละด้านเพื่อแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ทดสอบ t-test เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงาน การนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

5.1.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item – Total Simple Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 107)

5.1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

5.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่าง

5.2.2 การเปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ใช้การทดสอบค่าที่ t – test